

Lausunto 19.12.2018

Uudenmaan sopimuspalokuntien lausunto ohjeeseen, HIKLU ohje pelastus- ja ensihoitohenkilöstön fyysisen toimintakyvyn arvioinnista

Helsingin sekä Itä-, Keski- ja Länsi-Uudenmaan pelastuslaitokset ovat antaneet 5.10.2018 yhteisen ohjeen pelastus- ja ensihoitohenkilöstön fyysisen toimintakyvyn arvioinnista. Ohje astuu voimaan 1.1.2019 ja sillä täydennetään sisäministeriön julkaisemaa Ohjetta pelastushenkilöstön toimintakyvyn arvioinnista ja kehittämisestä (Sisäministeriön julkaisu 5/2016).

Uudenmaan sopimuspalokunnat ovat tehneet seuraavia ohjetta koskevia huomiota:

Ohjetta ei ole yhteisesti hyväksytty ja valmisteltu sopimuspalokuntien ja pelastuslaitoksien kesken yhteistoimintasopimuksissa mainitulla tavalla. Valmisteluun ei ole osallistunut sopimuspalokuntien edustajia eikä ohjetta ole toimitettu ennen hyväksymistä sopimuspalokunnille kommentoitavaksi. Pidämme edellä mainittua menettelyä hyvän yhteistyön ja sopimustavan vastaisena.

Ohjeessa mainitaan, että se on tarkoitettu pelastuslaitoksen henkilöstön käyttöön. Ohjeessa jää epäselväksi, koskeeko se myös sopimuspalokuntien henkilöstöä. Ohjeesta ei myöskään selviä, mitkä ovat perustehtäviin osallistuvien sopimuspalokuntalaisten kuntorajat ja vaaditaanko niitä esimerkiksi ennen koulutukseen osallistumista.

Ohjetta on esitelty sopimuspalokunnille eri yhteisissä tilaisuuksissa. Niissä on kerrottu, että pelastuslaitoksien asettama rajana perustehtäviin osallistuvan sopimuspalokuntalaisen kuntoluokkana pidetään FireFit-indeksiä 2.

Sopimuspalokunnat hyväksyvät, että vaativille sekä savusukellusta edellyttävien perustehtäville asetetaan kuntorajat ja ymmärtävät, että pelastustehtävissä palokuntalaiset voivat pelastussukelluksen lisäksi joutua muihinkin fyysisesti raskaisiin tehtäviin.

Sopimuspalokunnat eivät kuitenkaan hyväksy, että sopimuspalokuntaan kuuluva henkilö, joka ei ole suorittanut fyysisen toimintakyvyn testejä, katsotaan olevan kykenemätön suoriutumaan pelastustoiminnan tehtävistä. Toimintakykytesteihin osallistuminen muiden kuin savusukeltajien osalta tulee perustua Sisäministeriön laajassa asiantuntijakokoonpanossa valmistellun ohjeen mukaisesti vapaaehtoisuuteen. Karsivan kuntorajan asettamisen vaikutuksia sopimuspalokuntien toiminnan jatkuvuuteen ei ole myöskään arvioitu.

Lausunto 19.12.2018

Sopimuspalokunnat eivät hyväksy kyseisen henkilöstöä karsivan kuntoluokkarajan asettamista pelastustoimen perustehtäviin seuraavista syistä:

- FireFit-indeksiä ei edellytetä pelastuslaissa pelastustoimintaan osallistuvilta eikä sitä vaadita myöskään valtakunnallisessa ohjeessa
- vaatimus vaarantaa usean palokunnan toiminnan jatkuvuuden, koska se toteutuessaan karsisi palokunnista mm. useimmat naiset
- vaatimus vähentäisi C-kortillisten palokuntalaisten määrää, joista palokunnissa on jo nykyisellään pulaa
- Muilta pelastustoimen alueilta tulevan avun toimintakykyä ei voida todeta eriävästä ohjeesta johtuen.
- henkilöiden kelpoisuutta ei pystytä valvomaan onnettomuuspaikalla
- toimintakykyvaatimusta ei voida perustella sattuneilla vaaratilanteilla tai tehtävien epäonnistumisilla
- teknisen osaamisen tai henkisen toimintakyvyn merkitystä ei ole ohjeessa otettu huomioon
- muissakaan raskaissa ammateissa, esim. rakennustöissä, ei työntekeijöiltä vaadita kuntoluokkarajojen suorittamista.
- Ohjeessa on esitetty kiristyksiä nykyisiin ja valtakunnallisiin kuntovaatimuksiin perustelematta
- Esitetty ohjeistus on ristiriidassa Länsi-Uudenmaan pelastuslaitoksen alueen palokuntasopimuksien kanssa.

Sopimuspalokunnat kannattavat sitä, että pelastuslaitos tarjoaa terveystarkastuspalvelut ja mahdollisuuden kaikille pelastustoimintaan osallistuville osallistua fyysistä toimintakykyä arvioiviin testeihin. Pelastuslaitoksen on tällöin huolehdittava riittävästä tarkastus- sekä testausresursseista siten, että sopimuspalokuntalaisilla on mahdollisuus osallistua toimintakykytesteihin myös iltaisin ja viikonloppuisin oman paikkakunnan paloasemalla, sekä huomioitava toiminnasta aiheutuvat mahdolliset ansionmenetykset ja matkustuskustannukset.

Sopimuspalokunnat pitävät myös hyväksyttävänä, että pelastustoiminnan perustehtäviin osallistuvien terveydentila tarkastetaan, jotta voidaan todeta terveydentilan antavan edellytykset toimia pelastustoimen perustehtävissä, joissa ei vaadita savusukellusta. Sopimuspalokunnat pitävät ensisijaisen tärkeänä todeta, ettei pelastustoimintaan osallistuvalla ole sairautta, joka voisi vaarantaa terveyden- ja työturvallisuuden.

Uudenmaan sopimuspalokunnat pitävät riittävänä, että hälytysosastoihin kuuluvat henkilöt osallistuvat terveystarkastuksiin ja työterveyslääkäri päättää, onko henkilön terveydentila riittävä perustehtävien suorittamiseen. Kuntoluokka on perustehtävien osalta pidettävä Sisäministeriön ohjeen mukaisesti vain suosituksena. Ohjeen ei tule myöskään kuormittaa eikä lisätä sopimuspalokuntien vastuuhenkilöiden tehtäväkuormaa kohtuuttomasti.

Sopimuspalokuntia askarruttaa miksi pelastuslaitokset eivät ole noudattaneet yhdessä sopimuspalokuntien kanssa sopimiaan yhteistyösopimuksia asian valmistelussa, ja miksi asiaa on haluttu hoitaa tällä tavalla ja salassa. Sopi-

Lausunto 19.12.2018

muspalokuntia mietityttää myös se, mikä on todellinen syy, ajattelemattomuus vai ymmärtämättömyys siitä, miten sopimuspalokunnat vapaaehtoisina organisaatioina toimivat.

Sopimuspalokunnat esittävätkin avoimien neuvotteluiden aloittamista Sisäministeriön tekemän valtakunnallisen ohjeistuksen pohjalta yhteistyössä Uudenmaan alueen pelastuslaitoksien kanssa. Neuvotteluiden aikana tulisi esitetyn HIKLU-testausohjeen sijasta, sen sisällössä sekä valmistelutavassa ilmi nousseiden epäkohtien vuoksi käyttää Sisäministeriön vahvistamaa valtakunnallista ohjetta. Kyseinen toimintakyvyn testausohje on laajassa käytössä ympäri valtakuntaa ja todettu toimivaksi sen aiheuttamatta erityisiä ongelmia.

Uudenmaan sopimuspalokuntien yhteistyöryhmän edustajat:

Juho Luukko
Mikko Nurmi
Veikko Pullinen
Anssi Valli
Mika Gröndahl

Kjell Flythström
Jukka Oksanen
Marko Vesanen
Hans-Peter Lindgren
Olavi Aalto
Arto Taskinen
Mika Taavitsainen
Sami Paakkinen
Johan Träskman
Christian Wikström

Helsingin Sopimuspalokunnat
Helsingin Sopimuspalokunnat
Espoon Palokunnat - Esbo Brandkårer Ry
Espoon Palokunnat - Esbo Brandkårer Ry
Kyrkslätt Brandkårer - Kirkkonummen Palokunnat Rf
Lohjan Seudun palokuntaliitto Ry
Lohjan Seudun palokuntaliitto Ry
Lohjan Seudun palokuntaliitto Ry
Itä-Uudenmaan Sopimuspalokunnat
Itä-Uudenmaan Sopimuspalokunnat
Keski-Uudenmaan Sopimuspalokunnat
Keski-Uudenmaan Sopimuspalokunnat
Keski-Uudenmaan Sopimuspalokunnat
Västra-Nylands brandkårsförbund Rf
Västra-Nylands brandkårsförbund Rf

Jakelu:

Uudenmaan alueen pelastuslaitoksien pelastusjohtajat
Länsi-Uudenmaan pelastuslaitoksen johtokunta
Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksen johtokunta
Itä-Uudenmaan aluepelastuslautakunta

Uudenmaan alueen pelastuslaitoksien sopimuspalokuntien neuvottelukunnat

Tiedoksi:

Uudenmaan alueen pelastusliitot
Palokunnat
Palokuntien alueyhdistykset

Yhteydenotot:

Lausuntoon liittyvät kyselyt pyydetään osoittamaan osoitteeseen: uudenmaansopimuspalokunnat@gmail.com